

Standardizarea activității bibliotecilor

Standardizarea activității bibliotecilor are drept scop realizarea a două obiective principale: asigurarea unității naționale în activitatea bibliotecilor; alinierea instituțiilor din cadrul Sistemului Național de Biblioteci (SNB) la metodologiile și tehnologiile inovatoare de organizare și funcționare.

Elaborarea standardelor internaționale este realizată de către comitetele tehnice ale Organizației Internaționale pentru Standardizare (ISO). Organizația Internațională pentru Standardizare este o federație mondială de Organisme Naționale de Standardizare (ONS) ale țărilor, care sunt membre ale ISO. În domeniul biblioteconomiei și informării/documentării, standardele internaționale sunt elaborate de Comitetul Tehnic ISO/TC 46. În anul 1995 Republica Moldova a devenit membru corespondent al ISO.

Comitetul Tehnic (CT) nr.1 „Biblioteconomie. Informare. Documentare” a fost creat la 14 octombrie 1992 de către Bibliotecă Națională a Republicii Moldova la inițiativa Departamentului „Moldova-Standard”, în prezent Institutul de Standardizare din Moldova (<https://standard.md/>). Comitetului Tehnic nr. 1 „Biblioteconomie. Informare. Documentare” (CT nr. 1), activează în cadrul Institutului Național de Standardizare (ISM), care asigură examinarea, elaborarea și aplicarea în practica bibliotecilor a standardelor în domeniul biblioteconomic.

În atribuțiile CT nr. 1 intră traducerea standardelor internaționale care se referă la principiile, metodele și practicile de organizare a activității bibliotecilor, examinarea standardelor internaționale și europene în vederea posibilității preluării lor în calitate de standarde naționale sau armonizării standardelor naționale cu ele; în caz de necesitate execută modificarea, anularea sau confirmarea (prelungirea termenului de valabilitate) a standardelor în vigoare etc.

Institutul de Standardizare din Moldova (ISM) – organism național de standardizare (ONS) – este o instituție publică, în subordinea Ministerului Economiei și are drept scop realizarea politicii naționale în domeniul standardizării, în conformitate cu prevederile *Legii nr. 20 din 04.03.2016 cu privire la standardizarea națională*. ISM elaborează standarde moldovenești sau aprobă adaptări ale standardelor internaționale; stabilește principiile și metodologia standardizării naționale; gestionează Fondul național de documente normative în domeniul standardizării; organizează activități de armonizare a standardelor moldovenești cu standardele internaționale și cele europene; constituie, înregistrează și coordonează activitatea comitetelor tehnice de standardizare din Republica Moldova.

Achiziționarea standardelor poate fi efectuată în cadrul Institutului de Standardizare din Moldova (Chișinău, str. Eugen Coca, nr 28, tel. 022 905-307). Pot fi utilizate formulare de comandă on-line, publicate pe site-ul ISM: https://standard.md/?page_id=3289

Asistența metodologică privind implementarea standardelor este parte componentă a funcțiilor centrelor biblioteconomice naționale, teritoriale și departamentale. Responsabilitățile BNRM în calitate de centru biblioteconomic național reprezintă un ansamblu de activități, axate pe elaborarea cadrului strategic și de reglementare a organizării și funcționării bibliotecilor, inclusiv implementarea standardelor în vigoare. Centrul de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Științe ale Informării a BNRM include periodic în oferta educațională instruire privind standardele noi de specialitate, contribuind la facilitarea accesului SNB la prevederile acestora.

Direcția Cercetare și Dezvoltare în Biblioteconomie și Științe ale Informării a BNRM este responsabilă de asistența metodologică și monitorizarea implementării/promovării standardelor de specialitate în cadrul Sistemului Național de Biblioteci. Pe site-ul BNRM pot fi consultate ghiduri, tutoriale, alte publicații metodologice și practice în ajutorul bibliotecarilor <http://www.bnrm.md/index.php/publicatii/publicatii-metodologice> , inclusiv:

- Indicatori de performanță (relaționali) pentru biblioteci. Ghid în sprijinul implementării SM ISO 11620:2016 „Informare și documentare. Indicatori de performanță pentru biblioteci”: <http://www.bnrm.md/files/publicatii/Ghid-Indicatori-de-performanta-2018.pdf>
- Ghid în sprijinul implementării SM ISO 16439:2018 „Informare și documentare. Metode și proceduri pentru evaluarea impactului bibliotecilor”: <http://www.bnrm.md/files/publicatii/Ghid-Informare-si-Documentare.Metode-si-proceduri-pentru-evaluarea-impactului-bibliotecilor.pdf>

Informații despre standardele SM ISO în domeniul „Biblioteconomie. Informare. Documentare” sunt publicate în rubrica „Comitetul Tehnic” pe site-ul Bibliotecii Republicane Tehnico-Științifice (BRTȘ), care deține secretariatul CT nr. 1 „Biblioteconomie. Informare. Documentare”: https://brts.md/?page_id=20

Informația este structurată în trei liste/tabele, care includ: Lista standardelor în vigoare aprobate de ISM (cu indicarea datei modificărilor); Lista standardelor internaționale noi în domeniul „Biblioteconomie. Informare. Documentare” (pentru informarea mediului biblioteconomic și examinarea standardelor internaționale în scopul înaintării propunerilor pentru preluare, prin traducere în calitate de SM, fiind incluse în planul de activitate a CT nr. 1); Lista standardelor anulate.

Informația este actualizată anual. Lista standardelor actualizată la 01.02.2023 poate fi descărcată aici: https://brts.md/wp-content/uploads/2023/02/Lista_standardelor_2023.pdf

Documentele enunțate pot fi consultate în Sala de lectură a documentelor tehnico-normative (etajul II, biroul 229, tel. 022 50 11 25) din cadrul Bibliotecii Republicane Tehnico-Științifice (str. Ion Creangă nr. 45).